

Naziv fonda: Vlada/Namjesništvo za Dalmaciju, Predsjednički ured i Odjeli Namjesništva

Signatura: HR-DAZD-88

Vrijeme nastanka građe: 1813.-1918.

Opis fonda: Ispostava središnjih bečkih vlasti u Dalmaciji bilo je Namjesništvo u Zadru. Namjesništvo je vrhovna upravna vlast u Dalmaciji kojem su povjereni poslovi političke i redarstvene uprave, trgovine i obrta, poljoprivrede, poslovi graditeljstva. Namjesništvo je u poslovima političke uprave i postavljanju namještenika bilo podređeno Ministarstvu unutarnjih poslova u Beču, ali je i drugim poslovima bilo podvrgnuto ostalim ministarstvima. Nažalost, nisu sačuvani Tajni spisi Namjesništva za vrijeme Prvog svjetskog rata. Najvažniji spisi za razdoblje projekta su Predsjednički spisi Namjesništva te Razni spisi namjesništva.

Korisnost fonda za projekt: Ovaj fond predstavlja najvažniji izvor za proučavanje povijesti kroz habsburšku fazu projektnog razdoblje. Obujam fonda je izniman i mora se dugotrajno istraživati. Osobito su bitne kategorije II.- Uredi i činovnici, IV.-Pravoslavlje, XI.- Policija, XII. – Sigurnost, XIV. - Podaci o osobama.

Naziv fonda: Kotarsko poglavarstvo Zadar

Signatura: HR-DAZD-104

Vrijeme nastanka građe: 1868.-1918. (1922.)

Opis fonda: Kotarsko poglavarstvo obnašalo je dužnosti provedbe propisa i naloga dobivenih od viših vlasti. Kotarski uredi predstavljaju najnižu razinu državne vlasti. Zadarski kotar je obuhvaćao općine Biograd, Nin, Novigrad, Pag, Rab, Sali, Silba i Zadar. Jedna od važnijih ovlasti bila je nadzor nad sigurnošću u kotaru. U zadarskom slučaju postojala je posebnost jer u gradu Zadru od 1. ožujka 1911. sigurnost osiguravalo državno redarstvo, što je predstavljalo *unicum* u Dalmaciji. Zbog toga su važni spisi Redarstvenog odsjeka Kotarskog poglavarstva koje nam daje opću sliku o stanju u glavnom gradu Dalmacije. Među spisima za projekt su važni Opći spisi (1917.-1918.), Spisi pronađeni među fondovima talijanske okupacije 1918.-1922.

Korisnost fonda za projekt: Spisi Kotarskog poglavarstva u Zadru mogu poslužiti kao nadopuna izvora o općem političkom i društvenom stanju u sjevernoj Dalmaciji, a osobito u Zadru. Kako poglavarstvo nastavlja djelovati i u talijanskom razdoblju, posebna će se pažnja posvetiti kontinuitetu i diskontinuitetu kako u političkom tako i kadrovskom djelovanju poglavarstva, te promjene lojalnosti.